

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 12 december 2022
(OR. en)

15896/22
ADD 3

**Interinstitutionellt ärende:
2022/0408(COD)**

JUSTCIV 168
ECOFIN 1316
COMPET 1020
JAI 1666
CODEC 1981
IA 220

FÖLJENOT

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	8 december 2022
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	SWD(2022) 396 final
Ärende:	ARBETSDOKUMENT FRÅN KOMMISSIONENS AVDELNINGAR SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSBEDÖMNINGSRAPPORTEN Följedokument till förslag till direktiv om harmonisering av vissa delar av insolvensrätten

För delegationerna bifogas dokument – SWD(2022) 396 final.

Bilaga: SWD(2022) 396 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 7.12.2022
SWD(2022) 396 final

ARBETSDOKUMENT FRÅN KOMMISSIONENS AVDELNINGAR
SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSBEDÖMNINGSRAPPORTEN

[\[...\]](#)

Följedokument till

förslag till direktiv

om harmonisering av vissa delar av insolvensrätten

{COM(2022) 702 final} - {SEC(2022) 434 final} - {SWD(2022) 395 final}

Behov av åtgärder

Syftet med insolvensförfaranden är att under ordnade former avveckla eller rekonstruera företag som befinner sig i ekonomiskt trångmål. EU har redan antagit lagstiftning på insolvensområdet, men den befintliga EU-lagstiftningen omfattar bara förinsolvens- och skuldavskrivningsåtgärder (som behandlas i rekonstruktions- och insolvensdirektivet) och regler om tillämplig lag i gränsöverskridande insolvensförfaranden (vilka fastställs i insolvensförordningen). Följden av detta är att medlemsstaternas materiella nationella insolvensrätt fortfarande skiljer sig åt väsentligt.

De stora skillnaderna mellan ländernas insolvenssystem är ett betydande hinder för EU:s inre marknad för kapital. De skapar problem för gränsöverskridande investerare, eftersom dessa är tvungna att känna till – och kunna jämföra – 27 insolvenslagar för att kunna beakta dem i sina investeringsbeslut (och i kostnaden för kapital). De nationella insolvenssystemen fortsätter dessutom att skilja sig åt i fråga om effektivitet, inte minst när det gäller hur lång tid det tar att avveckla ett företag och vilket värde som i slutändan kan återvinnas. De uppgiftskällor som analyseras i denna konsekvensbedömning tyder på att förfarandena i vissa medlemsstater betydligt oftare drabbas av förseningar och är avsevärt mindre effektiva än i de medlemsstater där de fungerar bäst. Det finns ett starkt samband mellan dessa skillnader och den låga förutsägbarhet när det gäller resultatet av insolvensförfaranden som leder till högre informations- och utbildningskostnader för investerare och utgör ett betydande hinder för gränsöverskridande investeringar. Detta utgör i sista hand ett hinder för en effektiv fördelning av kapital och för kapitalmarknadsunionens utveckling.

Detta initiativ är en uppföljning av åtgärd 11 i 2020 års handlingsplan för kapitalmarknadsunionen, i vilken kommissionen åtog sig att göra resultatet av gränsöverskridande investeringar mer förutsägbart vad gäller insolvensförfaranden. Syftet är att harmonisera vissa aspekter av den materiella rätten om företags (inte bankers) insolvens för att effektivisera insolvenssystemen och minska de informations- och utbildningskostnader för gränsöverskridande borgenärer som bristen på harmonisering ger upphov till. Syftet är också att främja investeringar och konkurrens över gränserna och samtidigt värna den inre marknadens ordnade funktion i enlighet med artikel 114 i EUF-fördraget.

Trots en del reformer på senare år är det osannolikt att en reformering av materiell insolvensrätt på nationell nivå kommer att leda till tillräcklig konvergens, eftersom medlemsstaterna har olika utgångspunkter, rättsliga traditioner och preferenser vad gäller policy. Problemet måste därför hanteras genom åtgärder på europeisk nivå.

Möjliga lösningar

Två paket med alternativ identifierades på grundval av inlägg från en grupp experter på rekonstruktions- och insolvensrätt, en särskild studie samt synpunkter från berörda parter. Dessa källor, samt uppgifter från den referensstudie som genomfördes av Europeiska bankmyndigheten 2020 och Världsbankens *Doing Business*-index, användes också för att jämföra alternativen och bedöma deras effekter. De två alternativ som övervägdes var ett riktat harmoniseringsalternativ (alternativ 1) och ett mer omfattande harmoniseringsalternativ

(alternativ 2), vilka båda skulle genomföras genom ett direktiv. Alternativet att endast utfärda en rekommendation förkastades eftersom det ansågs vara osannolikt att det skulle lösa det identifierade problemet.

De föreslagna alternativen är inriktade på tre grundläggande delar av insolvensrätten: i) återvinning av tillgångar från insolvensboet, ii) förfarandenas effektivitet, och iii) en förutsägbar och rättvis fördelning av återvinningsvärdet mellan borgenärerna. De omfattar särskilt frågor som rör återvinning, spårning av tillgångar, företagsledares skyldigheter och ansvar, försäljning av verksamheten som en fortlevande verksamhet (*prepack*-förfarande), vilken faktor som ska utlösa insolvens, ett särskilt insolvenssystem för mikroföretag och små företag, rangordning av fordringar och borgenärskommittéer. Alternativ 2 omfattar allt som ingår i alternativ 1, samt därutöver ambitiösare åtgärder gällande alla de ovannämnda tre grundläggande delarna.

I analysen bedöms alternativen i förhållande till tre mål: huruvida de i) gör det möjligt att återvinna ett större värde, ii) leder till snabbare insolvensförfaranden, och iii) minskar osäkerheten kring rättsläget och informationskostnaderna. Noggrann hänsyn tas även till deras kostnadseffektivitet och samstämmighet.

Det rekommenderade alternativets konsekvenser

Efter en jämförelse av ändamålsenlighet och effektivitet väljs alternativ 1 (riktad harmonisering genom ett direktiv) som det rekommenderade alternativet. Den detaljerade analysen visade att en mer omfattande harmonisering (alternativ 2) skulle ha större verkan när det gäller två av de tre målen, men även leda till högre kostnader, i synnerhet på grund av eventuell bristande överensstämmelse med andra lagar (förmögenhetsrätt, bolagsrätt, arbetsrätt). Den riktade harmoniseringen (alternativ 1) skulle ha ungefär samma verkan (som alternativ 2) men vara mer kostnadseffektiv.

Det rekommenderade alternativet förväntas medföra betydande ekonomisk nytta för investerare (borgenärer), företag (inbegripet små och medelstora företag) och ekonomin i stort. För borgenärerna kommer de positiva effekterna framför allt att vara det högre värde som förväntas kunna återvinnas, samt lägre informations- och utbildningskostnader. De positiva effekterna kommer att vara likartade för investerare från tredjeländer, vilket kommer att göra det mer attraktivt för dem att investera i EU. För företag i hela EU kommer insolvenssystemen att bli mer enhetliga och osäkerheten kring rättsläget om de blir insolventa kommer att minska. För mikroföretag och små företag kommer en direkt positiv effekt att vara inrättandet av ett särskilt förenklat insolvenssystem för dessa företag som står i bättre proportion till deras behov.

Den kvalitativa och kvantitativa bedömningen tyder på att en riktad harmonisering både kan uppnå stora kostnadsminskningar och förkorta tiden för återvinning. Detta förväntas öka återvinningsgraden med omkring 1,5 procentenheter, vilket vid extrapolering av empiriska uppskattningar i ekonomiska studier kan sänka finansieringskostnaderna med 1,5 punkter och öka det gränsöverskridande innehavet av portföljtillgångar med omkring 1,5 procentenheter. De direkta och indirekta positiva effekterna beräknas, kvantifierat på grundval av tillgängliga

uppgifter och rimliga antaganden, överstiga 10 miljarder EUR per år. De totala kostnaderna förväntas samtidigt bli begränsade (och mestadels bäras av medlemsstaterna). En del indirekta kostnader förväntas även bäras av företagen till följd av ett ökat ansvar för företagsledarna. Initiativet kan även, om än marginellt, påverka digitaliseringen, omställningen till en klimatneutral ekonomi och målen för hållbar utveckling.